

Fry Ruhsal Liderlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fry Ruhsal Liderlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21991>

Özet

Fry Ruhsal Liderlik Ölçeği, organizasyonel davranış ve yönetim psikolojisi alanında kullanılan, Ruhsal Liderlik (Spiritual Leadership) yapısının ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçeğin Türkiye uyarlaması, Şafak Gündüz tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen bir çalışmada kullanılmıştır. Bu uyarlama, ruhsal liderlik ile örgütsel sinizm arasındaki ilişkiyi, duygusal zeka'nın düzenleyici etkisi bağlamında incelemiştir. Ölçek, 21 maddeden oluşmakta olup, çalışanların liderlik algılarının belirli Likert derecelendirmesi üzerinden değerlendirilmelerine olanak tanır.

Ölçek, liderlerin vizyon, umut/inanç ve özgecil sevgi gibi ruhsal liderliğin temel bileşenlerini ne ölçüde sergilediklerini belirlemeyi hedefler. Türkçeye uyarlanmış bu versiyon, psikometrik açıdan yüksek güvenirlik ve geçerlik değerleri sunarak Türkiye'deki örgütsel araştırmalar için sağlam bir temel sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Ruhsal Liderlik, Spiritual Leadership, Örgütsel Sinizm, Duygusal Zeka, Liderlik Ölçekleri, Psikometrik Uyarlama, Organizasyonel Davranış.

Yazarlar

Şafak Gündüz (Uyarlama ve Sorumlu Yazar), Louis W. Fry (Orijinal Ölçek Geliştiricisi).

Amaç

Fry Ruhsal Liderlik Ölçeği'nin temel amacı, liderlerin iş yerinde anlam ve amaç duygusu yaratarak çalışanların ve kendilerinin ruhsal gelişimlerini teşvik etme düzeylerini ölçmektir. Ölçek, özellikle organizasyonel bağlamda liderlik davranışlarının ruhsal boyutlarının sistematik olarak değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Uyarlamanın özel amacı ise, Türk kültürüne ve organizasyon yapısına uygun psikometrik özelliklere sahip bir araç sunarak, ruhsal liderliğin Türkiye'deki çalışanların tutumları (örneğin örgütsel sinizm) üzerindeki etkilerini bilimsel olarak incelemektir.

Yapı

Ölçek, Louis W. Fry tarafından geliştirilen ve Ruhsal Liderlik teorisine dayanan çok boyutlu bir yapıyı ölçer. Ruhsal Liderlik, genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Vizyon: Organizasyonel amaç doğrultusunda anlamlı ve çekici bir gelecek resmi yaratma

yeteneği.

Umut/Şanç: Vizyonun gerçekleştirileceğine dair güven ve azim duygusu.

Özgecil Sevgi: Liderin ve çalışanların karşılıklı saygı, takdir ve şefkat göstermesi, bir bütünlük duygusu oluşturmaları.

Bu 21 maddelik uyarılama, katılımcıların algıladıkları liderlik davranışları bu temel boyutlar çerçevesinde değerlendirilmesini sağlar.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizlerde, örneklem yeterliliğini belirten Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri incelenmiştir.

KMO Değeri: 0,937

0,937 gibi oldukça yüksek bir KMO değeri, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu ve maddelerin ortak varyans paylaşımında olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, ölçeğin yapısal geçerliliğinin güçlü olduğunu dair önemli bir kanıt sunmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için Cronbach Alpha katsayısı kullanılmıştır.

Cronbach Alpha Değeri: 0,949

Elde edilen 0,949 değeri, ölçeğin maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve ölçülen yapıyı (Ruhsal Liderlik) yüksek düzeyde güvenilir bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir. Bu değer, psikometrik açıdan mükemmel bir iç tutarlılığı işaret eder.

Faktör Analizi

Uyarılama çalışmasında elde edilen KMO değeri (0,937), veri setinin faktör analizi için son derece uygun olduğunu kanıtlamaktadır. Bu yüksek değer, veri matrisinin birim matrise yakın olmaktan ziyade, faktörleştirilebilir bir yapıya sahip olduğunu belirtir.

Genellikle Fry Ruhsal Liderlik Ölçeği çok boyutlu bir yapıya sahip olsa da, uyarılama çalışmasında yapılan faktör analizinin detayları (örneğin kaç faktör elde edildiği veya açıklanan varyans yüzdesi) kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak KMO değeri, ölçeğin teorik yapılarının ampirik olarak desteklenebileceğini güçlü bir şekilde düşündürmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek Louis W. Fry tarafından geliştirilmiştir.)

Format: 21 maddeden oluşan öz bildirim ölçeği.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal).

Derecelendirme: 5'li Likert Ölçeği (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Popülasyon Grubu: Örgütsel bağlamda çalışan yetkinler.

Yaş Grubu: Yetkin iş gücü.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki çeşitli organizasyonlarda görev yapan çalışanlar üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcılardan, yöneticilerinin veya liderlerinin davranışlarını temsil eden ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduklarını belirtmeleri istenir. Puanlama, genellikle alt boyutların ortalaması alınarak yapılır.

Anahtar Kelimeler

Ruhsal Liderlik, Ruhsallık, Liderlik, Örgütsel Sinizm, Duygusal Zeka, Cronbach Alpha, KMO, 21 Madde.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: gunduzsafak@yahoo.com

Yazın Adresi: Safak Gündüz (Doğuş Üniversitesi Dergisi makalesindeki kurumsal adres kullanılmadığı için).

Yazınlar, Ücret ve Test Yayıncılığı

Yazınlar: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar Safak Gündüz ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Bilgi mevcut değildir.

Test Yayıncılığı: Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Gündüz, ?. (2017). The relationship between spiritual leadership and organizational cynicism: The moderating effect of emotional intelligence. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 18 (2), 117-132.

Makalenin orijinal bağlantısı: journal.dogus.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: fry-ruhsal-liderlik-olcegi-toad.pdf

Fry Ruhsal Liderlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin madde metinleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Kaynak sadece ölçeğin 21 maddeden oluştuğunu belirtmektedir. Akademik çalışmada kullanılan maddelere erişim için yukarıda belirtilen Gündüz (2017) referansının incelenmesi gerekmektedir.